

SIEVI 80

Kohteen nimi:	Kalliokangas
MJ-rekisteritunnus:	746010080
Määrittely:	Kivikautinen asuinpaikka
Peruskartta:	234211 Karjulanmäki
Asuinpaikkahavainnot:	
ETRS-TM35FIN-tasokoordinaatit	N 7087014, E 386734
Koordinaatit (YKJ) /keski:	p = 7089983, i = 3386860, z = n. 85–87,5
Omistaja:	Pekka Hautala

Sievin kirkolta noin 9 km itään Sikalan kylän Kalliokankaan tilalla sijaitseva kohde tarkastettiin 14.5.2012. Kun alueelta on useita esinelöytöjä osoituksena laajahkosta kivikautisesta asuinpaikasta, niin tilan pihapiirin pohjoiskulmalle suunnitellun uuden navettarakennuksen paikka edellytettiin tarkastettavaksi ennen rakennusluvan myöntämistä. Rakennuspaikka on vanhan päarakennuksen pohjoispuolella ja nykyisen navettarakennuksen luoteispuolella jokseenkin kohdassa N 7087080, E 386755 kankaan niemekemäisestä länteen pistävällä lakitasanteella hyvin loivasti ympäröivää aluetta hieman alempana olevassa maastonkohdassa. Maasto oli kivikkoista ja maaperältään märkää savihiesua. Mitään jälkiä kiinteästä muinaisjäännöksestä ei havaittu, lisäksi alueen kiviesinelöydöt ovat selvästi kauempaa kumpareen lännen ja lounaan suuntaan laskevilta rinteiltä.

Talossa oli kolme lähipelolta löydettyä kiviesinettä ja yksi kvartsi. Neljäs talon läheltä löydetty esine, kookas kirves, on omistajan veljen Matti Hautalan hallussa Ylivieskassa. Näiden lisäksi pellostä löydettyksi mainittu pronssikärki (esine g) oli kadoksissa. Kuvauksen perusteella kyseinen esine muistuttaisi lehdetöntä putkellista pronssiikeihästä, jollaisen viimeksi mainitun kuvia löytyi netistä. Lisäksi talossa on taltta kohteesta Sievi 91 Jokikylä. Kuvattujen esineiden joukosta puuttui talon itäpuolelta löytynyt kirves (esine a, vrt. Laulumaa 2009, kuva DG889:1).

Paikalla oltaessa tarkastettiin myös talon lähialueet. Uuden päarakennuksen lounaispuolinen pelto lounaaseen laskevasta tilustiestä kaakkoon oli kynnöksellä, muut pellot olivat heinällä. Kynnetyllä peltoalueella havaittiin puolenkymmentä kvartsi-iskosta, enimmäkseen tien yläpään eteläpuolella olevan rakennuksen lähetyviltä 85–87,5 metrin korkeuskäyrien välistä. Kvartsit jätettiin paikalleen. Kaakkoisin kvartsihavainto on tilalle kaakosta johtavan tien pohjoispuolella olevan pellon tasalta kohdasta noin N 7086949, E 386767. Pieni musta taltta (esine b/1998) on löydetty hieman tästä koilliseen pikkupellon luoteislaidan linjan vaiheilta. Kirves (esine a/1998) on mainitusta tien pohjoispuolen pikkupellosta, joka tarkastushetkellä oli kostea ja murakkoinen sekä muovisten heinäpaalien peitossa. Kourutaltoa, lähinnä kaksipäisen kourutaltan teelmä (esine f), on löydetty lounaaseen johtavan tilustien pohjoispuolelta karkeasti kohdasta N 7087040, E 386640. Pronssikärjen löytöalue on talosta noin 200 metriä luoteeseen tilustien lounaispuolella karkeasti noin kohdassa N 7087175, E 386605. Yhden esineen (e/1998) ja kvartsin (esine d/1998) löytöpaikat jäivät määrittelemättä.

Nyt muutamat asuinpaikasta kertovat kvartsit tavattiin talon etelä- ja lounaispuolelta. Asuinpaikan koko laajuuden selvittämiseksi myös talon länsipuoliset pellot olisi päästävä tarkastamaan niiden ollessa kynnöksellä. Asuinpaikan osia voi olla säilyneenä peltokerroksen alla mutta ylemmät kerrokset ovat maanmuokkauksen tuhoamia.

Esine c on löydetty Kalliokankaan päarakennuksesta noin 400 metriä koilliseen olevalta peltoilta. Tarkastuksessa täältä löytyi erillinen asuinpaikka, joka sai läheisen kalliokumpareen mukaan nimen Mörkönen NW. Lisäksi tarkastuksessa todettiin Ansalan historiallisen ajan asuinpaikka talosta noin 150 metriä pohjoisluoteeseen. Näistä on laadittu erilliset kertomukset.

Kohde tarkastettu 14.5.2012

Aiemmat tutkimukset: Inv. 1984 M. Heikkinen
Inv. 1998 A.-K. Teurajärvi & J.-P. Joonas
Inv. 2009 V. Laulumaa

Aiemmat löydöt: KM 22393 kvartsi

Talossa a/1998 kirves (12 x 6,5 cm)
Talossa b/1998 taltta (6,8 x 3,0 cm)
Talossa c/1998 taltan katkelma (n. 4,5 x 3,0 cm). Kohteesta Mörkönen luode
Talossa d/1998 kvartsi
Ylivieskassa e/1998 kirves (n. 27,5 x 6,5 cm)
Talossa f kourutaltan teelmä (n. 16,5 x 4,5 cm)
Kadoksissa g pronssikärki?
Talossa myös taltta (12 x 6,5 cm) kohteesta Sievi 91 Jokikylä

Kuvat: PPM DG VH 7:2012:08:01-20

Kartta:

Oulussa 8.8.2012

Mika Sarkkinen M.S.

Mika Sarkkinen
tutkija
Pohjois-Pohjanmaan museo

